

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia2022 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie należności przysługujących pracownikowi
zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu
podróży służbowej**

Na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z 2021 r. poz. 1162 oraz z 2022 r. poz. 655) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. poz. 167) w § 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dieta w czasie podróży krajowej jest przeznaczona na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia i wynosi 38 zł za dobę podróży.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

**MINISTER RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**
MARLENA MALĄG

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Iwona Szulc

Dyrektor Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej
/-podpisano elektronicznie/

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 416).

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z późn. zm.). Zgodnie z wymienionym przepisem minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz warunki ustalania należności przysługujących pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju. Rozporządzenie powinno w szczególności określać wysokość diet, z uwzględnieniem czasu trwania podróży, a w przypadku podróży poza granicami kraju – walutę, w jakiej będzie ustalana dieta i limit na nocleg w poszczególnych państwach, a także warunki zwrotu kosztów przejazdów, noclegów i innych wydatków.

Wysokość i warunki ustalania należności za podróże służbowe dla pracowników zatrudnionych w sferze budżetowej reguluje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. poz. 167). Obecnie dieta przysługująca pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju wynosi 30 zł i obowiązuje od dnia 1 marca 2013 r.

Uregulowania określone przedmiotowym rozporządzeniem mają szerokie i dość powszechne zastosowanie. Dotyczą one zwrotu należności za podróże służbowe nie tylko pracowników sfery budżetowej (państwowej i samorządowej), ale i żołnierzy, funkcjonariuszy oraz pracowników zatrudnionych u innych pracodawców.

Pracodawcy spoza sfery budżetowej mogą ustalać we własnym zakresie warunki wypłacania pracownikom należności z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju i poza jego granicami w drodze postanowień układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę (art. 77⁵ § 3 Kodeksu pracy). Obowiązujące u danego pracodawcy regulacje mogą przewidywać inne warunki zwrotu należności za podróże służbowe, niż wynikające z ww. przepisów mających zastosowanie do wypłacania należności za podróże służbowe pracowników sfery budżetowej, z tym jednakże, że nie mogą one ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza jego granicami w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika sfery budżetowej, tj. 30 zł za dobę podróży służbowej (art. 77⁵ § 4 Kodeksu pracy).

Tylko wówczas gdy układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub umowa nie zawiera postanowień, o których mowa wyżej, pracownikowi przysługują – zgodnie z art. 77⁵

§ 5 Kodeksu pracy – należności na pokrycie kosztów podróży służbowej według przepisów ww. rozporządzenia.

Zmiana wysokości diety z tytułu podróży służbowej wiąże się także ze zwolnieniami podatkowymi. W świetle bowiem przepisów odrębnych, diety i inne należności za czas podróży służbowej pracownika:

- są wolne od podatku dochodowego (art. 21 ust. 1 pkt 16 lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.),
- nie stanowią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (§ 2 ust. 1 pkt 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – Dz. U. z 2017 r. poz. 1949, z późn. zm.),

do wysokości określonej w odrębnych ustawach lub w przepisach wydanych przez ministra właściwego do spraw pracy w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju.

Do wysokości należności określonych przepisami ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej odwołują się także inne zwolnienia od podatku dochodowego, w tym:

- diety i inne należności za czas podróży osoby niebędącej pracownikiem (art. 21 ust. 1 pkt 16 lit. b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych),
- dodatek za rozłąkę przysługujący na podstawie odrębnych ustaw, przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw lub układów zbiorowych pracy (art. 21 ust. 1 pkt 18 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych).

Ponadto, koszty uzyskania przychodów stanowią wartości diet z tytułu podróży służbowych osób prowadzących działalność gospodarczą i osób z nimi współpracujących, w części nieprzekraczającej wysokości diet przysługujących pracownikom, określoną w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra (art. 23 ust. 1 pkt 52 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych).

Z uwagi m.in. na powyższe uregulowania pracodawcy oczekują stosownego podwyższenia, przez ministra właściwego do spraw pracy, diety z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju pomimo, iż w trybie określonym przepisami art. 77⁵ § 3 i 4 Kodeksu pracy, pracodawcy spoza sfery budżetowej mogą ustalać wyższe stawki diet i innych należności, niż mające zastosowanie do pracowników sfery budżetowej.

Mając na uwadze powyższe, a także wystąpienia i postulaty pracowników oraz organizacji związkowych w projekcie rozporządzenia podwyższono stawkę diety z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju o 8 zł tj. do 38 zł.

Przy obliczeniu wysokości diety uwzględniono średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w latach 2013–2021, a także prognozowaną inflację na 2022 r.

Przy nowej wysokości diety z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (38 zł), 20% ryczałt na pokrycie kosztów dojazdu środkami komunikacji miejscowej wyniesie 7,60 zł (obecnie 6 zł), a ryczałt za nocleg, stanowiący 150% diety – 57 zł (obecnie 45 zł). Natomiast zwrot udokumentowanych kosztów noclegu będzie następował w wysokości stwierdzonej rachunkiem, jednak nie większej za jedną dobę hotelową niż dwudziestokrotność stawki diety, tj. do 760 zł (obecnie 600 zł).

W związku z proponowanym terminem wejścia w życie rozporządzenia nie jest konieczne zastosowanie w nim przepisów przejściowych.

Proponuje się, aby przedmiotowe rozporządzenie weszło w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

Zakres projektowanego rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie projekt nie narusza przepisów prawa Unii Europejskiej dotyczących równego traktowania kobiet i mężczyzn.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, nie podlega zatem notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt nie wymaga przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Przedmiotowa regulacja nie wywiera wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowane przepisy nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zmieniające rozporządzenie w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej. Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marlena Małąg Minister Rodziny i Polityki Społecznej Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Agnieszka Dylewska – Naczelnik Wydziału w Departamencie Prawa Pracy, tel. 538117352, e-mail: Agnieszka.Dylewska@mrips.gov.pl Agnieszka Grochala-Stec – Główny Specjalista w Departamencie Prawa Pracy, tel. 538117353, e-mail: Agnieszka.Grochala-Stec@mrips.gov.pl	Data sporządzenia 06.05.2022 r. Źródło: art. 77 ⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z późn. zm.) Nr w wykazie prac 78
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. poz. 167) wysokość diety w czasie podróży krajowej wynosi 30 zł. Stawka ta obowiązuje od dnia 1 marca 2013 r.

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej było adresatem licznych wystąpień i postulatów pracowników, organizacji związkowych, jak i interpelacji poselskich odnośnie zmiany wysokości diety z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Nie jest możliwe rozwiązanie problemu przez działania pozalegislacyjne, z uwagi na fakt, że wysokość diety w czasie podróży krajowej przysługującej pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej określana jest w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

W projekcie podwyższono stawkę diety przysługującej pracownikowi z tytułu podróży służbowej o 8 zł tj. do 38 zł, co oznacza wzrost o 26,66 %. Aktualna wysokość diety (30 zł) obowiązuje od dnia 1 marca 2013 r.

Przy obliczeniu wysokości diety uwzględniono średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w latach 2013–2021, a także prognozowaną inflację na 2022 r.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje wysokości diety przysługującej pracownikowi z tytułu podróży służbowej. Jednocześnie projekt nie narusza przepisów prawa Unii Europejskiej dotyczących równego traktowania kobiet i mężczyzn.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Pracownicy zatrudnieni w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej.	1601,7 tys.	Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2021 (dane za 2020 r.).	Podwyższenie diety z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
Pracownicy zatrudnieni u pracodawców spoza sfery budżetowej.	9 076,2 tys.	Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2021 (dane za 2020 r.).	Podwyższenie diety z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
Żołnierze i funkcjonariusze.	Razem: 299,5 tys. w tym funkcjonariusze: 148,2 tys. żołnierze: 151,3 tys.	Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2021 (dane za 2020 r.).	Podwyższenie diety z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia będzie przedmiotem opiniowania w trybie przepisów:

- 1) ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854) z organizacjami: NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych i Forum Związków Zawodowych;
- 2) ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97) z organizacjami: Business Centre Club, Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacją „Lewiatan”, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Związkiem Przedsiębiorców i Pracodawców oraz Federacją Przedsiębiorców Polskich;
- 3) ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.) z Radą Dialogu Społecznego;
- 4) ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759) z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W ramach konsultacji publicznych informacja o projekcie zostanie przesłana do Stowarzyszenia Ochrony Pracy.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Wprowadzenie proponowanych zmian nie będzie rodziło dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego.												
	Podwyższenie diety z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju zostanie sfinansowane w ramach środków finansowych pozostających w dyspozycji pracodawców.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie jest możliwe przedstawienie szacunkowych kosztów podwyższenia wysokości diety z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju w odniesieniu do wszystkich podmiotów stosujących omawiane regulacje, bowiem nie ma danych statystycznych dotyczących kosztów podróży służbowych pracowników, żołnierzy i funkcjonariuszy oraz innych osób.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł,	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

ceny stałe z r.)	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Wdrożenie podwyżki diety w czasie podróży krajowej poprawi warunki świadczenia pracy podczas wykonywania obowiązków służbowych w czasie delegacji służbowych.						
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	duże przedsiębiorstwa	Potrzeba zwiększenia budżetów na podróże służbowe, zwłaszcza w branżach gdzie takie podróże są koniecznością do efektywnego prowadzenia działalności gospodarczej. Natomiast część przedsiębiorstw może ograniczać budżety na podróże wybierając spotkania w trybie online. Wpływ ogółem w ujęciu pieniężnym jest trudny do oszacowania.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	j.w. Wprowadzenie proponowanych zmian w pewnym stopniu wpłynie pozytywnie na wzrost przychodów firm z branży gastronomicznej i hotelarskiej. Podwyższenie stawki jest szczególnie istotne obecnie, gdyż ww. branży najbardziej dotknął kryzys gospodarczy wywołany pandemią Covid-19. Jednocześnie zagrożeniem dla sytuacji ekonomicznej tych firm jest rozpowszechnienie spotkań służbowych, konferencji w trybie online.						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Powyższa zmiana nie będzie oddziaływać na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców. Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie
wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli
zgodności).

☐ tak
☐ nie
☐ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów
☐ zmniejszenie liczby procedur
☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy
☐ inne:

☐ zwiększenie liczby dokumentów
☐ zwiększenie liczby procedur
☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich
elektronizacji.

☐ tak
☐ nie
☐ nie dotyczy

Komentarz:
Projekt co do zasady nie wprowadza obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane regulacje nie będą miały wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne
☐ sytuacja i rozwój regionalny
☐ sądy powszechne, administracyjne
lub wojskowe

☐ demografia
☐ mienie państwowe
☐ inne:

☐ informatyzacja
☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Projektowane regulacje nie mają wpływu na ww. obszary.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Projektowane przepisy wejdą w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Brak potrzeby ewaluacji efektów regulacji.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	